

det fra svensk side værd at bemærke, at den sydafrikanske regering for første gang i mange år havde deltaget i en debat i sikkerhedsrådet. Der blev udtrykt håb om, at det argentinske resolutionsforslag, der endnu ikke var bragt til afstemning i sikkerhedsrådet, ville blive vedtaget enstemmigt, således at det fik vægten af stormagterne bag sig.

Hovedårsagen til, at sanktionerne mod Sydrhodesia ikke havde haft den tilsigtede virkning, var Portugals og Sydafrikas vægning ved at opfylde deres forpligtelser. FN burde ikke ophøre med at kræve, at disse to lande skulle bære deres del af den byrde, resten af verden accepterede. Der var også et presserende behov for at udelukke smutuller, der gjorde det muligt for andre lande at lukke øjnene for omgåelse af sanktionerne. Sikkerhedsrådets sanktionsudvalg havde et vigtigt hverv at udføre. Den svenske regering fandt, at sanktionerne, hvor skuffende resultaterne heraf end måtte være, måtte fortsættes, og gik ind for udvidede sanktioner inden for artikel 41's rammer. Under henvisning til den dybe bekymring hos mange delegationer over de forhandlinger, den britiske regering førte med Smithregimet, blev det anført, at den svenske delegation ikke så sig i stand til at fordømme enhver forhandling på forhånd. Den generelle svenske støtte til forhandlingsvejen var imidlertid ikke ukvalificeret. Den svenske regering fandt, at frihedsbevægelserne burde deltage i enhver meningsfuld forhandling, og det måtte påvises uden nogen form for tvivl, at det afrikanske flertal frit havde billigt enhver løsning, der måtte dukke op. Den svenske regering ville selvfølgelig gerne, at NIBMAR („ingen uafhængighed før flertalsstyre“) blev resultatet, men den endelige beslutning måtte træffes af befolkningen selv. Storbritannien var forpligtet til at respektere det sydrhodesiske folks frit udtrykte vilje og kunne ikke løbe fra denne forpligtelse.

De nylig foretagne ændringer i den portugisiske forfatning havde givet områderne under portugisisk administration en øget grad af autonomi. Reformerne synes imidlertid ikke efter svensk opfattelse at åbne nye veje for selvbestemmelse og endelig politisk frihed for kolonierne. Der syntes ikke at være nogen svækkelse i Portugals beslutning om at præge befolkningens vilje. Man

fandt imidlertid, at der var en vis ændring i retning af anvendelse af politiske snarere end militære midler. Sverige var af den overbevisning, at ingen fredelig og konstruktiv løsning kunne findes, før Portugal besluttede at acceptere dets kolonibefolknings ret til selvbestemmelse.

Til slut anførtes det, at der var enighed om at forkaste den politik, der blev ført af de racistiske og kolonialistiske regimer i det sydlige Afrika, men så længe enigheden ikke gav sig udslag i stemmeafgivningen om resolutionerne, ville generalforsamlingen forblive et uegnet redskab til at ændre begivenhedernes gang i det sydlige Afrika. Styrken af generalforsamlingens resolutioner kunne ikke alene måles ved de vidtrækkende foranstaltninger, de anbefalede.

Canada fremhævede, at det var alles pligt at overbevise regeringerne i det sydlige Afrika om, at medlemskabet var forenet i dets beslutning om at bruge ethvert fredeligt middel til deres rådighed for at få de pågældende regeringer til at leve op til verdensopinionens forventninger. Vedrørende Namibia blev der udtrykt håb om, at sikkerhedsrådet ville være i stand til enstemmigt at vedtage det argentinske resolutionsforslag. Canada udtrykte sin gentagne misbilligelse over den politik, Portugal førte i dets oversøiske områder. Siden 1960 havde Canada ikke tilladt eksport af våben eller militær udrustning til Portugal, som kunne bruges i de oversøiske områder.

Flere af de vigtigste resolutionsforslag, der under 26. samling udgik fra 4. udvalg, var i nogen grad resultatet af forudgående konsultationer, som repræsentanter for udvalgets afro-asiatiske gruppe forinden havde ført til forskellig side. I disse konsultationer indgik også langstrakte uformelle drøftelser mellem repræsentanter for de nordiske delegationer og et afro-asiatisk redaktionsudvalg.

Under disse drøftelser fremførtes velkendte nordiske synspunkter med henblik på at søge forslagene således tillempet, at det måtte blive muligt for de nordiske lande at stemme for dem. Det var derudover naturligvis sigtet at skabe mulighed for tilslutning hos bredere kredse i medlemskabet end sædvanligt er tilfældet, ud fra den grundbetragtning at opslutningen bag en tekst er